

(ID)ENTITA

Martina a Martina.

Martina (Hajdyla) má 20 let taneční praxe, tři děti, uměleckou platformu ME-SA a cenu Thálie.

Martina (Trusková) má 20 let života, dva sourozence, Divadlo Aldente a nespočet identit: ord Voldemort, Xindl X, Zdeněk Svěrák nebo Ježíš Kristus. A taky má Downův syndrom.

Hledání společné entity a autentické identity skrze vzájemná setkání, disonance i konsonance. Proces pozorují, procesem provází a k procesu se připojují hudebníci Martina Rousová a Jan Kyncl.

INSCENAČNÍ TÝM

Režie:	Jitka Vrbková
Choreografie:	Martina Hajdyla Lacová, Martina Trusková
Hudba:	Jan Kyncl, Martina Rousová
Scénář:	Jitka Vrbková, Martina Trusková
Dramaturgická spolupráce:	Karel Littera (NdB)
Výtvarná spolupráce:	Zuzana Hejtmánková
Kostýmy:	Kristýna Kučerová
Výroba masek:	Alice Šindelářová
Light design:	Bohumil Racek, Tomáš Král
Audiovizuál:	Tomáš Král
Technická spolupráce:	Petr Škapa
Produkce:	Viktorie Budinská

Hrají:

Martina Trusková
Martina Hajdyla Lacová
Martina Rousová
Jan Kyncl

Premiéra: 18. března 2026 v 19:00 kulturní centrum Co.Labs Brno.

(ID)ENTITA je společný projekt Divadla Aldente a umělecké platformy ME-SA. Vznikl v koprodukční spolupráci s festivalem Divadelní svět Brno a kulturním centrem Co.labs.

TVŮRCI

Divadlo Aldente dlouhodobě staví svůj umělecký jazyk na specifické performativitě herců s Downovým syndromem (dále jen DS). Na jevišti jej nevnímá jako omezení, ale jako schopnost vidět svět jinak a jinak jej umět zahrát.

www.divadloaldente.cz

Umělecká platforma ME-SA se profiluje mezioborovou spoluprací a experimentálním tvůrčím přístupem, který zahrnuje výzkum pohybového materiálu, vizuální dramaturgii a dekonstrukci divadelních postupů.

<https://www.me-sa.cz/>

MINISTERSTVO
KULTURY

Státní fond kultury ČR

jiho**m**oravský kraj

B | R | N | O |

DSB Festival
Divadelní svět
Brno

co.labs

DIALOG

MARTINA TRUSKOVÁ

Martinusi, je to tvůj první taneční projekt, dřív jsme dělali "jen" divadlo. Nebylo pro tebe zkoušení náročné?

To není těžký to zkoušení, mám rád úplně všechno.

Jak se ti tancuje s Martinou Hajdylou Lacovou?

Mně s Maťou, mě baví tancování, protože my se spolu tancujeme souboj nebo já sama tancuju, protože já za chvíli budu režisérka, režisér od Filipa* a pro Jitku, a takže bacha, protože zas můj Filip je hrdý, laskavý a chytrý chlapec, Jitka laskavá a hodná a moudrá holka, já to znám.

Jak se ti tančí na hudbu Honzy Kyncla a Martiny Rousové?

Dobrý, protože Honza Kyncl je klaun, cha cha, umí.

Jakože umí dobře hrát na nástroje?

Umí úplně všechno, ano. Honza Kyncl je těžký klaun.

Hrajeme o identitách. Ty jich máš opravdu hodně. Jednu dobu jsi byla dokonce Lordem Voldemortem, že?

Už nebyl Lord Voldemort, protože já nechci zabít vás, ale chci jenom pozvat na Identitu. Abyste viděli a já to musím, protože mám Jitku.

A kým teď tedy jsi?

Protože teď jsem Ježíš Kristus Martinus Kristus Pán.

Jsi pokřtěná?

Nejsem pokřtěná, ale chtěla bych být pokřtěná jako Monička.**

Když jsme zmínili dva protipóly, lorda Voldemorta a Ježíše Krista, zkusme najít ještě někoho do třetice. Nějakou dobu jsi myslím byla Karel Gott...

Nééé! /chytá se za hlavu/ Ne, protože je mrtvej. Pane Bože, je to tak. Čau!

* S Filipem Tellerem tvoří Martina Trusková ústřední duo v talk show Stand up down.

** Monika Pekařová je členka hereckého souboru Divadla Aldente.

JITKA VRBKOVÁ: O PROCESU ZKOUŠENÍ (ID)ENTITY

Málokteré téma je tak náchylné na chorobu zvanou “kliše” jako právě téma identity. Dobře jsme to věděli, a proto jsme k tématu přistupovali s největší opatrností – se snahou vyhýbat se popisností a odhodláním všechny nápady transformovat do metaforických jevištních obrazů. V užším inscenačním týmu jsme analyzovali vlastní boje s identitou – situace, kdy naše identita chtěná se lišila od identity reálné, žité; nebo situace, kdy naše osobní identita byla v přímém rozporu s tím, jakou identitu nám přiřazovala společnost. Přes všechny velké osobní bolesti, které se s těmito situacemi občas pojily, jsme zjistili prostou věc: naše problémy s identitou jsou de facto u všech stejné. Konkrétní příběhy se mohou lišit, ale po “přeložení” do jevištního metaforického jazyka je to jedno a totéž.

Ne všichni členové inscenačního týmu ale hovoří metaforickým jazykem. Popisnost, které jsme se snažili vyhnout, je v případě Martiny Truskové zkrátka nezaměnitelným uměleckým gestem. Ve světle odzbrojující konkrétnosti se “naše” obrazy a problémy zdají poněkud malicherné: být tanečnice a najednou být matka? Co je to oproti tomu být Lord Voldemort a pak Ježíš Kristus?

Zcela odlišné je i vnímání těchto zvrátů: problém? Pro Martinu Truskovou nikoli. Paní v bance zoufale řeší, co se smlouvou, na které je u podpisu napsáno “Martinus Kristus Bůh”, zatímco “Martinus Kristus Bůh” v tom nevidí zádrhel a za pár týdnů se možná podepíše třeba jako Zdeněk Svěrák.

Pomalu jsme zjišťovali, že hledání identity se může v našem případě realizovat jedině skrze dialog, poznání druhého. Toto hledání probíhá více než v rovině uvědomělé, mentální, v rovině tělesné: setkání dvou těl s odlišnou stavbou, odlišným pohybovým slovníkem, odlišnou zkušeností. Do třetice je tu ještě zvuk, který hledá svou podobu, svůj význam. Doprovází nebo vede?

Platón si představuje lidi jako vězně, kteří sedí svázaní v jeskyni a vidí jen stíny skutečných věcí, jež na stěnu vrhá oheň. Když je pak nějaký z vězňů vyveden z jeskyně ven, podívá se do slunce a zaúpí – není schopen snést prudké světlo. Oči ho pálí a on nevidí nic. Ale až si zvykne na sluneční záři, uvidí pravou podstatu věcí. Poznání bolí, ale stojí za to. Za všechno vzájemné poznávání i hledání v procesu zkoušení jsem vděčná.

Je čas vyjít z jeskyně ven.

TĚLESNOST

MARTINA HAJDYLA LACOVÁ

Vybavíš si nějaký okamžik ve svém životě, kdy byla tvoje identita v rozporu s tím, jak tě vnímalo okolí a společnost?

Na škole som sa stretla so škatuľkovaním – vnímali ma ako krehkú a éterickú dušu. A potom prišli tie prekvapené reakcie ľudí, ktorí si mysleli, že ma už majú prečítanú, keď som sa v tanci na javisku dokázala prejaviť divoko, fyzicky, až maskulínne.

Tvůj jevištní protějšek, Martina Trusková, má spoustu identit – od Zdeňka Svěráka až po Ježíše Krista. Zkus si vybavit svoje životní mezníky – studentka konzervatoře, držitelka ceny Thálie, matka, doktorandka atd. Která z těchto identit byla pro Tebe největší životní změnou a proč?

Materstvo ovplyvňuje všetky moje ďalšie identity. Už nejde tancovať bez toho, aby som poprela tak silné telesné zážitky, ktoré priniesli tehotenstvá, pôrody a rodičovstvo troch veľmi unikátnych osobností. Zároveň moje tancujúce telo a myseľ ovplyvňujú aj to, ako pristupujem k rodičovstvu. V tanci som vždy milovala akúsi nepredvídateľnosť pohybu – keď sa rozhodnutia dejú zo slobody a možnosti voľby a vytvárajú neopakovateľnosť momentu. Túto kvalitu naplno zakúšam a učím sa jej v našich vzájomných rodinných vzťahoch. Thália aj možnosť ďalej sa rozvíjať v rámci doktorandského štúdia sú pre mňa vlastne dôsledkom tohto bláznivého života matky-umelkyne-zvedavkyne.

S Martinou Truskovou vypadáte na jevišti velmi sehaně. Bylo to tak od samého začátku? Máš za sebou nějakou zkušenost s tanečním partnerem, který není profesionální tanečník nebo který má „jinou tělesnost“ podobně jako Martinus?

Ak môžem k skúsenosti s partnerom s inou telesnosťou zaradiť projekt Bodies in Progress, kde je mojím partnerom moja ešte nenarodená dcéra v maternici, tak áno :) S Martinusom je to ale zase niečo veľmi nové a vzrušujúce.

Popravde, na začiatku procesu skúšania som sa Martinusa bála. Bola veľmi agresívna, živočíšna. Ja som bola práve šesť mesiacov po pôrode a necítila som ešte silu v tele, či ustojím Martinusov nevypočítateľný fyzický prejav. Naše počiatkové improvizácie boli takým iniciačným rituálom – bolo dôležité, či ma Martinus k sebe pustí a uvoľní tú nadmieru sily. A prešla som!

Martinus je neskutočne fascinujúca bytosť. Má v sebe presne tú nepredvídateľnosť a slobodu, ktorá ma baví. Nikdy neviem, kam naše interakcie povedú, kam sa náš spoločný tanec bude uberať. Zostáva mi jediné – byť tu a teraz, byť otvorená a bdelá.

ZVUK

MARTINA ROUSOVÁ

Ve svém životě jsem si párkrát myslela, že svoji identitu ztrácím. I díky tomuto inscenačnímu procesu jsem si znovu zvědomila, že ji mám! Díky spolubytí v procesu přenáším svoji identitu skrze ZVUK. Vnímám všechny kolem s maximální pozorností a vnímám sebe. Otvírám v sobě prostor autenticity a vnitřního dialogu skrze všechny své smysly a skrze zvuk mluví moje Identita.

A tak si uvědomuji, jak je krásné vždycky znovu být právě v tom okamžiku. Jsme v něm všichni, každý ve své jedinečnosti. Není to jen poetika, ale je to ŽIVÉ, vzrušující, tepe to! A to mě na tom procesu fascinuje. Děkuji!

JAN KYNCL

*nádech a výdech roztáčí
kolo, co tepe,
rozechvívá vzduch,
jako kola na hladině,
objímá těla,
odráží se a vrací
proměněna*